

¿PER QUI ESTAN ELS EMPRESARIS VALENCIANS?

Entre el sentiment i la racionalitat

L'empresariat valencià encara desfulla la margarida política. D'una banda, reconeix la gestió del PSOE però, de l'altra, les seues simpaties van per altres camins, més a la dreta.

Antoni Robles

El pròxim dia 22 s'iniciarà la campanya electoral. Al País Valencià serà, sens dubte, una de les més importants consultes que s'efectuen als ciu-

tadans. La raó essencial que justifica aquesta importància radica en el fet que per primera volta, des que arribaren els socialistes a la Generalitat i als municipis més importants, es produirà un canvi en la representació dels partits. Cert que aquest canvi no serà ra-

dical, però sí prou important per a ser tingut en compte.

En el Parlament, és clar que hi haurà importants variacions amb els actuals grup comunista i aliancista. De la mateixa manera que sembla evident la irrupció en l'arc parlamentari de dos partits: el CDS i la coalició IU-UPV. Però on aquesta transformació es notará amb major profunditat serà en els municipis del país, encara que no es poden avançar esdeveniments.

El panorama polític valencià se'ns mostra, de moment, prou escalfat. Com mai no ho havia estat. D'una banda, hi ha el rotund triomf de **Martín Quirós** sobre l'exposició «València, la mar de bé»; de l'altra, apareix l'inefable **González Lizondo**, oficiant de mestre de cerimònies en l'Ajuntament de València, en un acte de desgreuge

Dalt, a l'esquerra, Pedro Agramunt. A la dreta, J. M. Pascual.

a la dona valenciana, després de les seues declaracions a un periodista d'*El País Semanal*.

Per un altre costat, i sense moure'ns d'aquest partit, la sorpresa de trobar **Leopoldo Ortiz** i **Leonardo Ramón**, presidents respectivament del Comitè d'Exportació de cítrics i de l'Associació Valenciana d'Empresaris, en les llistes d'aquesta organització. Sense apartar-nos massa de la clientela política, hi ha la Coalició Electoral Valenciana, incapaç encara d'aglutinar en les seues files a una burgesia apàtica, que sent enveja de les coses aconseguides per Convergència i Unió en Catalunya

i, ja per últim, **Manuel del Hierro**, aspirant del CDS a l'alcaldia de la capital, repartint paelles de plàstic a la premsa en el dia de presentació de les candidatures municipals.

Davant d'aquest arc de colors, EL TEMPS decidí de fer una petita enquesta, per descomptat no representativa, però sí altament significativa sobre com veia l'empresariat valencià les eleccions que s'acosten. La primera conclusió que n'extraem és que els empresaris estan contents i satisfets de la política que ha fet el PSOE.

Bàsicament, els plantejarem tres preguntes. En la primera els demanàvem

Leonardo Ramón, president de l'Associació Valenciana d'Empresaris, i Manuel Sáez Merino, de Lois.

una valoració de la gestió duta a terme pel PSOE, tant pel que fa a l'autonomia com el municipi. En la segona, els sol·licitàvem que ens indicassen les variacions que podrien sofrir les representacions dels distints partits després de les votacions, i en la tercera, els interrogàrem per dues coses: què els pareixia la inclusió dels empresaris en els primers llocs de la llista d'UV i la seua opció de vot.

Ramón Cerdà, president de la Fira Mostrari Internacional i propietari d'Industrias Cerdà, SA, responia així a la nostra primera pregunta: «Jo pense que el PSOE ha fet la millor de les polítiques possibles. Indubtablement, totes les gestions són millorables, però la del PSOE em pareix bastant positiva». **Manuel Rodríguez**, gerent de FEVER, SA, respon: «Parcialment, la política realitzada pel PSOE, la considere adequada, encara que falta un clar suport a la problemàtica laboral. En la meua opinió, s'haurien de prendre aquestes mesures per millorar aquesta gestió: Inversions: aplicar una política fiscal com la iniciada en 1985, i després interrompuda amb la llibertat de termini d'amortització, cosa que milloraria l'estructura industrial i la moder-

nitzaria, i que suposaria un element impulsor de creació de llocs de treball. Major llibertat en el mercat de treball, abaratint el cost de la reducció de plantilla en moments de crisi i reconversió en la menuda i mitjana empresa. Dur a terme una política monetarista coherent: sense les bandades que últimament s'estan observant en el cost dels diners, les quals desorienten l'empresari i li fan mantenir els seus dubtes sobre les inversions que pensa realitzar a curt i llarg termini, i per últim, potenciar la imatge de l'empresari: una tasca no ben explicada a la societat i que sense dubte suposaria el naixement de nous industrials tal com passa en altres països del nostre entorn.

José María Pascual, de Pascual Hermanos SA —amb una xifra de negocis calculada en 25.000 milions de pessetes i a punt de cotitzar en la borsa—, assenyala: «És difícil contestar a la pregunta que em formulen, però jo crec que en el PSOE hi ha hagut voluntat de fer-ho el millor possible. Tinc també la sensació que hi ha molts empresaris que no han entès la gestió que han efectuat. Jo he estat sempre partidari de donar suport al partit en el poder, després que el poble hagués triat

de forma democràtica els seus representants».

Inclús **Leonardo Ramón**, actual president de l'Associació Valenciana d'Empresaris —AVE— i número 2 en les llistes d'UV al Parlament Europeu, manifestà una opinió favorable a la política del PSOE a nivell autonòmic i, entre els encerts, apuntà com d'indubtable importància la posada en marxa de l'Impiva. «A nivell municipal, indica el president d'AVE, i a pesar que els meus elements de juí són molt dèbils, considere que hi ha hagut errors greus. La despesa s'hi ha disparat, el nivell d'endeutament del consistori de València és preocupant i s'hi ha produït un augment considerable de funcionaris. Això, sense tenir en compte la política de grans obres marcada pel consistori la falta de previsió del qual en les despeses ens durà a pagar amb escreix qualsevol de les construccions o reformes que s'han escomès».

Per a **José M. Gil Suay**, degà del Col·legi d'Economistes de València, «és obvi que no es pot fer desqualificacions globals de l'administració. Personalment, estic prou d'acord amb moltes de les accions empreses pel PSOE. En aquest mateix sentit, el que

em sembla que és criticable és que la majoria d'aquestes actuacions no s'han pres de manera conjunta amb la majoria dels partits. Em pense que no és bo dissenyar el futur d'una comunitat sense comptar amb el suport de la majoria de les organitzacions empresarials, sindicats, moviments de veïns».

Antoni Baixauli, president de la Caixa d'Estalvis de Torrent, president de la Fira del Moble i gerent de Novobai-fer, empresa dedicada a la fabricació de mobles, apuntà: «Jo distingesc entre la política autonòmica realitzada i la municipal. Sobre la primera, crec que s'ha fet una tasca positiva, i ací hi ha l'Impiva i la creació d'instituts tecnològics, encara que considere que s'ha deixat participar poc en aquestes iniciatives els empresaris. Quant a la reconversió, eix de la gestió del PSOE els darrers anys, em cal dir que s'ha fet malament. Hem pagat un preu molt alt: desaparició d'empreses, de llocs de treball, tensions. Crec que en unes altres autonomies la reconversió s'ha realitzat mentre s'intentava seriosament alçar uns altres sectors de l'economia. Això a València no ha passat. Ho he dit moltes vegades: la reconversió hauria d'haver-se realitzat de forma sectorial i no territorial».

«A nivell municipal —continua **Antoni Baixauli**— en la política del PSOE hi ha hagut de tot. Hi ha municipis amb un endeutament exagerat i un greu descontrol en la despesa. En aquest cas, seran els mateixos veïns els que jutjaran la tasca dels distints alcaldes».

Pedro Agramunt, president de la Confederació Empresarial —CEV— i de la Confederació d'Empresaris de la Regió Valenciana —CERVAL— declara: «El que és clar és que, encara que canviassen les regnes del poder, el que no ha de canviar és la política econòmica, perquè no n'hi ha una altra de possible, llevat, és clar, en matèria de despesa pública, que cal corregir».

«Si em pregunta si ens duem bé amb el PSOE, la resposta és sí. Les nostres relacions amb la Generalitat són bones, a pesar de l'afany intervencionista que tenen. El desig del PSOE per controlar-ho tot xoca, és evident, amb el nostre desig de tenir més llibertat».

Finalment, **Joan Roig**, gerent de Mercadona, valora la gestió del PSOE com a prou positiva, menys —diu— en el dèficit públic, que on no han sabut contenir i en la política realitzada respecte a l'empresa pública, la qual cal privatitzar com s'esdevé en uns altres països.

Posats a realitzar una travessa sobre quins seran els resultats electorals més probables que es produiran a les prò-

ximes eleccions, la majoria dels empresaris consultats estan d'acord a ressaltar que en tots els municipis s'obrirà l'arc electoral per la dreta. Destaquen un important avanç d'UV a la ciutat de València, la consolidació del CDS a tot el País Valencià, la disminució de vots d'AP i donen com a possible la pèrdua de la majoria en l'ajuntament de la capital, ostentada fins a hores d'ara pel PSOE.

José M. Gil Suay opina: «Crec que no es produiran modificacions importants en el panorama polític. On es coneixeran els canvis serà en l'espai del centre-dreta. L'espècie de reequilibri de vots a què assistirem resultarà beneficiosa per a tots».

Per a **Ramón Cerdà**, «es evident que es produiran canvis, perquè l'oferta que fa la dreta és més oberta i l'electorat tindrà més possibilitats a l'hora de

gionalista que encarna UV, i que es consolidarà el CDS. El PSOE perdrà la majoria que ara manté».

L'industrial **Antoni Baixauli** opina d'una manera semblant a la de **Leonardo Ramón**: «A nivell autonòmic no crec que canvien molt les coses, però a nivell municipal, sí. És evident que UV està reforçant-se i que el CDS aconseguirà acomodar la posició obtinguda en les generals. Els vots que obtinguen aquests partits els arrancaran a AP i el PSOE».

Finalment, **Juan Roig** afirma: «Els resultats electorals seran semblants als que fins ara han anat obtenint els distints partits. El que passarà és que es produirà una substitució del vot que fins ara s'atorgava al centre dreta nacional per una opció nacionalista».

La darrera de les qüestions sobre la qual demanem una definició era saber

Ramón Cerdà, president de la Fira Mostrari Internacional.

triar representants. Tampoc no hem d'oblidar que, en recomptar els vots, s'aplica la llei d'Hont, i això inclinarà la balança, en alguns casos de manera decisiva».

José M. Pascual assegura que el PSOE guanyarà les pròximes eleccions i que el partit que adquirirà major presència serà el CDS. «Formació —diu— que jugarà un paper ben important, però a llarg termini».

Per al president d'AVE, **Leonardo Ramón**, la representació dels partits no es veurà modificada substancialment a les Corts valencianes. «A nivell municipal i en l'ajuntament de València, que és el que més conec, sembla clar que es produirà un ascens de l'opció re-

la seua impressió sobre el suport explícit que alguns dels seus companys havien donat fins ara a la llista d'UV i la seua opció de vot. Sobre el primer terme, les respostes han estat unànimes. A nivell personal, cada empresari pot donar suport a la llista que més el convença, però no així les organitzacions a què pertanyen, que han de restar al marge. A nivell particular, alguns han criticat la decisió del president d'AVE, **Leonardo Ramón**, d'anar en les llistes d'UV sense abans renunciar al càrrec. Així ho afirma un important empresari elxà, que sobre aquest punt afegeix: «El risc de no renunciar a un càrrec com aquest quan es decideix ser inclòs en un partit polític és que es pot pro-

duir una identificació de l'electorat amb l'organització a la qual es pertany i, al meu entendre, no tota l'AVE ni de bon tros dóna suport a UV».

«Els interessos dels empresaris —matisa **José M. Gil Suay**— han de ser defensats per les organitzacions d'empresaris. Per això, dins una confrontació electoral, el paper d'una organització com AVE ha de ser natural».

Per a **Antoni Baixauli**, «és lícit i convenient que els empresaris estiguen en política. Si en les llistes dels partits hi ha sindicalistes, no sé per què no ha d'haver-hi empresaris. Els industrials tenim molt a dir en política encara. Una altra cosa, però, és que es done aquest suport ostentant la representació d'una associació».

Quant a la segona qüestió que es plantejava, l'opció de vot, els industrials que hi han respost ho han fet en termes de grans opcions: dreta o centre. Ben pocs s'han definit d'una forma precisa i, entre els que ho han fet, sorprèn el clar suport que rep Unió Valenciana. La sorpresa ve marcada pel fet comprovable, en les primeres declaracions, que una gran majoria de propietaris considera la política econòmica exercida pel PSOE com bona o com «la millor de les possibles».

Leonardo Ramón, com és obvi, votarà UV perquè, com ell diu, «Sent simpatia per tot el que signifiqui defensa de les coses valencianes».

Juan Gomar, president de la Fira del Joguet, després d'afirmar que els seus mites són **José Antonio** i **Franco**, assenyala: «Les meues simpaties estan amb Unió Valenciana».

Per a **Pedro Agramunt**, «dur a

José M. Jiménez de la Iglesia, dels grups Cander, SA i Aliblama.

Europa experts en economia és primordial i em pense que això no ho ha entès cap partit: per això, l'elecció entre **Leopoldo Ortiz**, **Fernando Morán** o **Manuel Fraga**, la tinc molt clara en favor del primer. Crec que a València no hi ha ningú que sàpiga més que ell sobre com moure's a Brussel·les amb l'economia per enmig».

Manuel Sáez Merino, del grup Sáez Merino SA juga a l'entelèquia quan se l'interroga. Les seues últimes declaracions en són un paradigma: «Per a mi, no hi ha distincions entre esquerres i dretes, sinó entre sistemes destructius i constructius. El meu vot estarà sempre amb els sistemes constructius».

José M. Jiménez de la Iglesia, lligat

als grups Cander SA i Aliblama —empreses de construcció—, es declara liberal, però no n'indica l'opció de vot, com tampoc no la volen fer pública **José M. Gil Suay**, **Juan Roig** o **Manuel Rodríguez**.

Per la seua part, **Ramón Cerdá** indica: «Votaré a qui haja fet una gestió correcta, bé que, com a empresari, em declare apolític».

Finalment, l'industrial **Antoni Baixauli** afirma: «Jo m'identifiqui amb els partits que tenen una concepció liberal de l'empresa. Tal com està avui el panorama polític, qualsevol partit dels de centre-esquerra podria ser el meu». Què més, o què menys, es pot demanar. □

ITALO CALVINO
LES COSMICÒMIQUES

VENÈCIES, 7

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

UMBERTO SABA
ERNESTO

VENÈCIES, 8

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

MALCOLM LOWRY
FERRY D'OCTUBRE
A GABRIOLA

VENÈCIES, 9

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62